

Motion till riksdagen 2008/09:Ju464

av **Johan Pehrson (fp)**

Rättvisare rättshjälp

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en rättvisare rättshjälpslagstiftning.

Motivering

Det är en grundläggande liberal princip att medborgare har en verklig möjlighet att få sin sak prövad i domstol oavsett vilka ekonomiska förutsättningar man har. För den person som anklagas för att ha begått ett brott är rätt till advokathjälp av yttersta vikt. För brottsoffret är rätten till målsägandebiträde av stor betydelse. Brottmål är dock bara en av rättsstatens uppgifter. Medborgare ska veta att de har möjlighet att få sin sak prövad i domstol även vid en tvist i ett civilmål.

Den svenska rättshjälpslagstiftningen som den dåvarande socialdemokratiska regeringen genomförde i slutet av 1990-talet innebär att den som har en rättsskyddsförsäkring som täcker den aktuella angelägenheten inte ska få rättshjälp av staten. Inte heller den som med hänsyn till sitt försäkringsskydd i övrigt, sina ekonomiska eller personliga förhållanden, borde ha haft en rättsskyddsförsäkring ska kunna få rättshjälp. Detta kan stå i strid med den europeiska konventionen till skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, eftersom det där fastslås att staten ska ha det finansiella ansvaret för medborgarnas rättshjälp.

Effekterna av den rättshjälpslag som genomfördes i slutet av 1990-talet är tydliga. Det har i praktiken visat sig att många medborgare numera saknar ekonomiska möjligheter att få juridisk hjälp i civilmål eftersom den ekonomiska kostnaden trots rättshjälp blivit för hög. Rättvisa med denna rättshjälpslag har således allt mer blivit likställt med en tjock plånbok. Lågavlönade kvinnor, invandrare och ungdomar framstår som de största förlorarna i det nya systemet. Det är värt att notera att den som av någon orsak helt saknar

Fel! Okänt namn på

inkomst har rätt till rättshjälp så gott som kostnadsfritt medan låginkomsttagare får betala mycket höga avgifter.

I ett land som Sverige måste medborgarna givetvis kunna få sin sak prövad i två instanser i domstol, precis som Europakonventionen föreskriver, oavsett om du är fattig eller rik. Rättshjälpslagen måste därför vara utformad så att även ekonomiskt svaga grupper i samhället har möjlighet att hävda och tillvara sina intressen i rättsliga processer.

Rättshjälpen utgör, såsom framhölls vid införandet av rättshjälpslagen, ett viktigt stöd för principen om allas likhet inför lagen. I ett liberalt perspektiv är det av stor betydelse för medborgarnas tillträde till lagen att rättshjälpen utformas på ett sådant sätt att ingen av ekonomiska skäl behöver avstå från att ta tillvara sina intressen i en rättslig tvist. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 7 oktober 2008

Johan Pehrson (fp)